

Időjárás

2026, nyár

Szerző: dr Szieberth Dénes

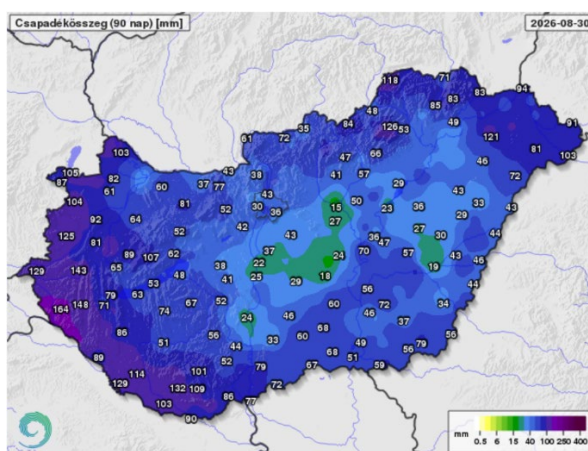
A 2026-os nyár időjárása a kukoricatermesztés számára nem egyszerűen kedvezőtlen volt, hanem országos szinten meghatározó termés kiesést valószínűsítő, aszályos és hőséggel terhelt időszaknak bizonyult.

A kukoricára nézve teljes bizonytalansággal induló termesztési periódus egyre inkább egy biztos kudarc felé haladt az idő múlásával. Múltán kövezték volna meg társai azt a prófétát, aki a kezdettől számítva bármely fenofázisban optimista előrejelzést bátorkodott volna mondani. Nem mondom, hogy ne lapult volna ott mindenki, de, ahogy haladtak előre a naptári napok, úgy fogyott a remény. És most itt vagyunk!

Számos gazdaságban, ahol saját kérődző állományt tartanak, már lesilózták az ugyancsak csökkent értékű terményt, vagy, akik nem tartanak állatokat, eladták olyanoknak, akik rákényszerültek, hogy ilyet vásároljanak – jobb híján!

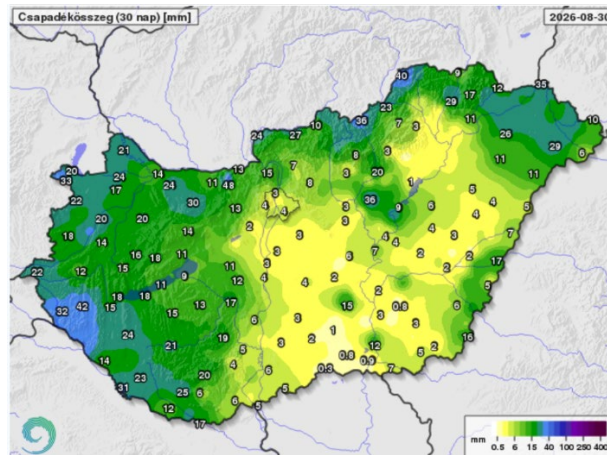
A határt a gazdák mostanában kárszakértők társaságában járják, felmérni, hogy mi menthető – pénzügyileg.

Az országos képet a Met.hu Agrometeorológia oldalán található térképek jól jellemzik (valamennyi itt található időjárás térkép forrása):

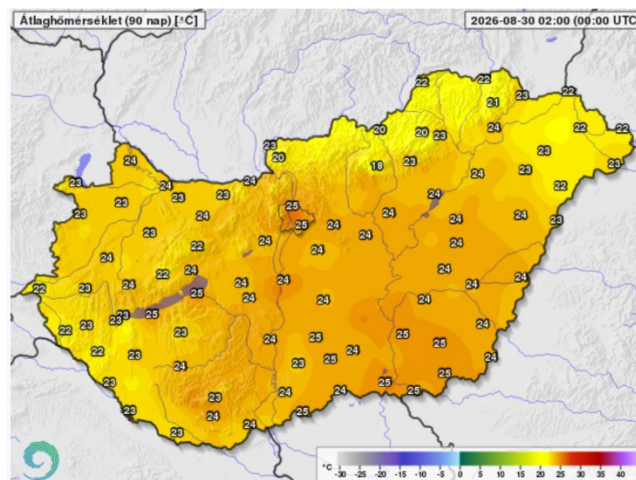

1. ábra: A nyári, meghatározó hónapok csapadéka (június, július, augusztus)

Az adatokból jól látható, hogy még a kedvezőbb helyzetben lévő nyugati és északkeleti peremvidékeken sem közelítette meg a csapadék a két hónapra jellemző átlagértékeket. A többi kukoricatermő tájon pedig az átlagos havi mennyiségnek is csak a töredéke hullott.

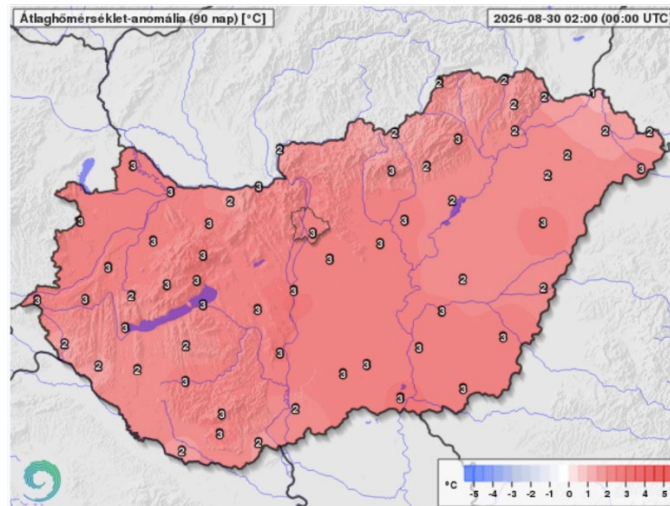

2. ábra: Az augusztus még sokat menthetett volna ott, ahol a július nem aratott. A térképadatok mégis arra utalnak, hogy - helyi záporoktól eltekintve nem hullott érdemi csapadékmennyiség ebben a hónapban sem

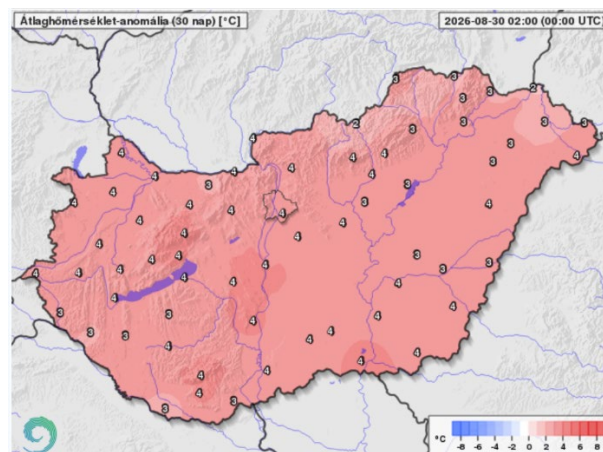

3. ábra: Háromhavi hőhullám

Kíméletlen hőség uralta a nyarat. Ezek a hőmérsékleti átlagok havi 100 mm csapadékot kívántak volna ahhoz, hogy a kukorica ki tudja fejteni termőképességét. Nem mondhatjuk, hogy az ország kihasználhatta volna a benne rejlő lehetőséget, hiszen a régóta visszafogott és valljuk be, a szakszerűséget sem teljesen követő talajerőgazdálkodás csak relatív csúcsokat eredményezhetett volna. Bizonyára drágította volna a termelést a kártevők és gombabetegségek elleni vegyszeres küzdelem, s a későre húzódó betakarítás és szárítás is! De hát..., így álmodik a nyomor!

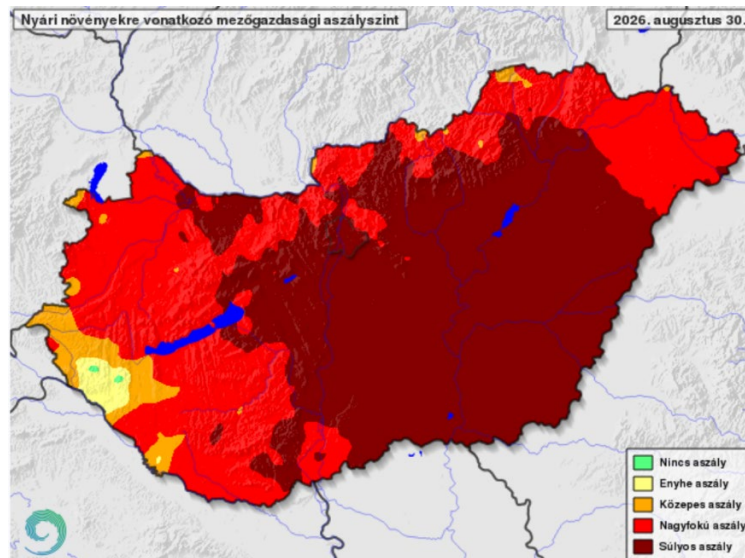

4. ábra: Többlethőmérséklet a nyári hónapokban

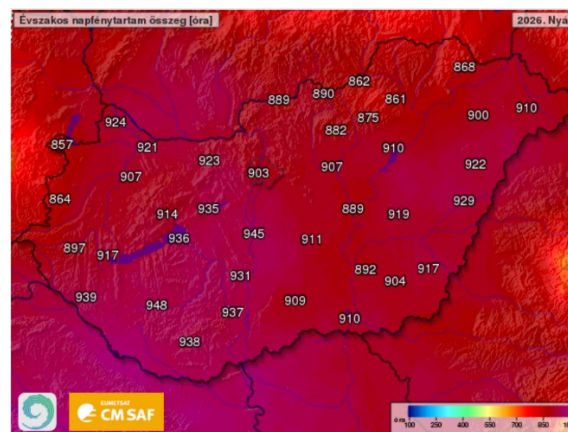
5. ábra: Augusztusi pozitívum

A sokéves átlaghoz, de nem a vágyakhoz. Gyakorlatilag mindent kiégetett, amit még talált. A kukorica helyett vetett „aszálykultúrák” se voltak képesek a legkitettebb területeken beváltani a hozzájuk fűzött reményt! Régi tapasztalat, hogy az augusztus akkor kedvező a kukoricának, ha mérsékelten meleg és csapadékos. Az ilyen időjárás nem siettet az érést, fenntartja az asszimilációt és segíti a szemtelítődéshez szükséges tápanyagfelvételt. Ha csak meleg, azért káros, mert a szemek telítődéséhez szükséges tápanyagfelvétel, asszimiláció és transzlokáció gátoltta válik. Az élettani folyamatok ugyanakkor követik a hőmennyiség gyarapodásának tempóját, s a növény idejekorán elöregszik.

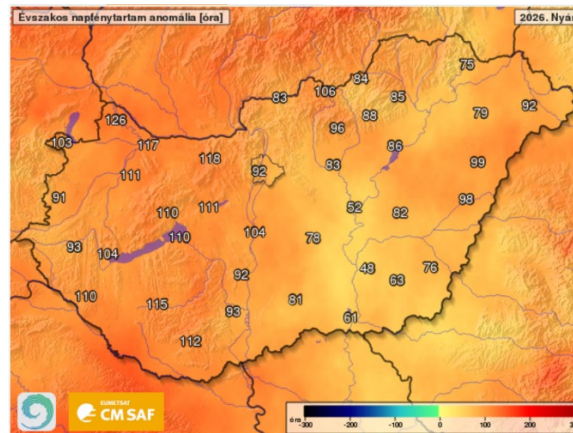
6. ábra: Augusztusvégi aszályszint. A nagyfokú és súlyos fokozat majdnem az egész ország területét lefedi.

Ahogy mondani szokták: „akár a Duna vize is jöhetne már a kukoricára”! Persze, most a Duna medre sincs annyira telítve, hogy áradástól kellene tartani! A vízre azért óriási szükség lenne az ősziek vetéséhez, s a jövő évi termés megalapozásához.

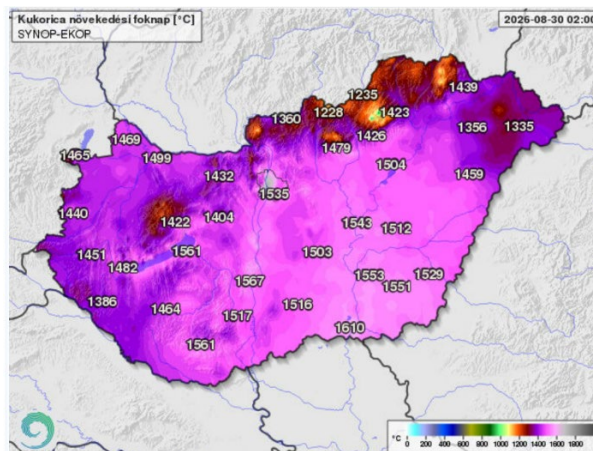

7. ábra: A nyári hónapok (június, július, augusztus) napfényes óráink összege.

A következő ábrával együtt értékelve tűnhet ki az adatok veszélyessége! A nyári napok lehetséges napfényes óráinak mintegy fele esik arra az időszakra, amikor a besugárzás (napállás) szöge és a magas hőmérséklet együtt a biokémiai és fizikai folyamatokat is a káros irányba tolja el. Ilyenkor legkisebb az önárnyékolás, a bezáródó sztomák és az ezzel egybeeső vízhiány lecsökkenti a párologtatást, a kiszáradt talaj miatt nem csak a növények csúcsi része, hanem a növényállomány belső hőmérséklete is fokozódik.

8. ábra: Többletnapfény: mindaddig hasznos, ameddig az asszimilációt szolgálja – azon felül már nem.

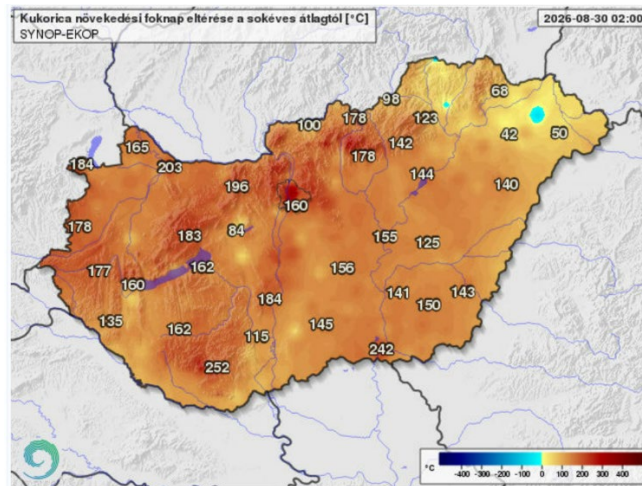

9. ábra: Aktív Növekedési Foknapok április 1-től augusztus 30-ig.

A Menyhért féle Kukoricatermesztés kézikönyvében (1985) Ángyán szerint 1901 és 1980 között a nagyjából Pécsét és Miskolcot összekötő képzeletbeli vonaltól délkeletre lehet számítani 1280, kukoricára vonatkozó aktív növekedési foknapra (ANF_k). Látható, hogy ezt az értéket már augusztus 30-án jóval meghaladtuk még a hegyvidékeken is! Nem is ez a gond, hanem az, hogy a talaj szárazsága, a rendkívül magas nappali és éjszakai hőmérsékleti értékek, tetézve a napsugárzás sejtromboló hatásával, leállították a párologtatást, túlhevülést előidézve.

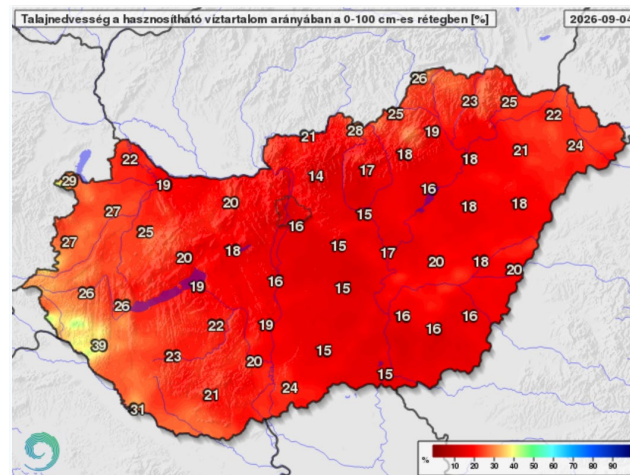
A másik probléma a lehullott csapadék és az akkumulált Növekedési Foknapok számának az aránya. Jelen esetben – az ország legnagyobb területén – szinte a 0-val osztás problémájába ütközünk! Amíg a sokéves átlag (Ángyán szerint az említett kézikönyvben) 1,3 és 2,4 közé esik, 2025-ben több körzetben meghaladta, és 2026-ban is meghaladhatja a 7-es értéket!

A harmadik a Növekedési Foknapok akkumulációjának sebessége. Ha a görbe túl meredek, a gyors előregedés - a „belső óra” felgyorsulása - miatt az asszimiláták képzésére és felhalmozásra nem marad elegendő idő.

10. ábra: A Kukorica növekedési foknap eltérések a sokéves átlagtól

Az országban, és körötte 3 szomszédosban is (Románia: Lovrin, Szlovákia: Nyitra, Horvátország: Ivankovo) elvetett összesen 16 fajtakísérlet többségében siralmas termésátlagok várhatók, ha egyáltalán...

11. ábra: Talajnedvesség 0-100 cm-en

A 11. ábra által bemutatott helyzet nyilván valóan hat a 2027. évi kukoricatermesztési kedvre! Nem kis optimizmust igényel az, hogy jövő áprilisban 70 – 80 %-os talajnedvességi mutatókban reménykedjünk! A jelenlegi helyzet alapvető megváltoztatásához tartós áztató esők kellenének. A talaj mélyebb átázása előfeltétele a repce biztonságos elindításának és az őszi gabonák magágykészítésének.

Mielőtt rátérnénk a 2026-os kukoricahelyzet előzetes fajtakísérleti tapasztalatok alapján történő áttekintésére, lássunk még egy idézetet és egy nemzetközi kitekintést a Met.hu oldaláról:

De előbb lássunk egy tudósítást a Met.hu, Agrometeorológia oldalról:

Aszályindex információ (Met.hu, Agrometeorológia)

„A múlt héten kedden északkeleten, csütörtökön és pénteken, valamint ezen a héten kedden elsősorban a Dunántúlon fordultak elő záporok, zivatarok. Az ország mintegy felén hullott számottevő mennyiségű csapadék, az Alföld ezúttal is kimaradt az esőből. Utóbbi területen az elmúlt 30 nap alatt nagy területen még 5 mm sem esett, az átlaghoz képest pedig országszerte 30-70 mm a hiány. Az

elmúlt 90 nap csapadékhánya pedig többnyire 70-160 mm.

A múlt héten hullott csapadék a Dunántúlon és északon többfelé megnedvesítette a felső 5-15 cm-es talajréteget, az ország túlnyomó részén azonban továbbra is rendkívül száraz a talaj, nedvességtartalma 10-20% között van a növények számára hasznosítható vízmennyiség arányában. Ennyire alacsony talajnedvesség évtizedek óta nem fordult elő.

Az északi és a nyugati országrészekben enyhült némiképp az aszály, de az ország túlnyomó részén továbbra is nagyfokú, főleg az Alföldön a legmagasabb fokozatú, súlyos mezőgazdasági aszály van. Az április 1-től tartó időszak (összesen 148nap) több mint 82%-ában volt az ország területének legalább 30%-án legalább közepes aszály, a legtöbb aszályos nap eddig Pest (133) és Hajdú-Bihar (131) vármegyékben fordult elő, a legkevesebb pedig Zalaiban (61).

Az előttünk álló 6-8 nap során sem érkezik meg a várva várt kiadós esőzés, bár szombaton és a jövő hét első felében is nedvesebb léghullámok érkeznek fölénk, csak elszórtan várhatók záporok, zivatarok. A jövő hét közepéig az összcsapadék mennyisége csak kisebb körzetekben haladhatja meg az 5-10 mm-t, hazánk nagyobb részén alig várható eső. Így összességében az aszály nem fog enyhülni."

Készült: 2026.08.27.

HungaroMet: 2026. augusztus 27. 12:54 (10:54 UTC) [faha]

[A globális helyzetről ide kattintva tájékozódhatunk!](#)

Néhány Top20 Kisparcellás Hibridkukorica fajtakísérleti szemletapasztalat:

Tőszámkísérletek:

Bólyban elvetettük a kísérleti fajtásort 5 különböző tőszűrűséggel (55-65-75-85-95 ezer mag/ha). Szerencsére mind az öt sorozat értékelhetőnek ígérkezik, közepesen nagy termésszinten. A kísérlet különleges értéke, hogy a kukoricatermesztés fenntartható gazdasági szintjén ad választ a hibridek termőképességére és más gazdasági tulajdonságaira.

A Dalmandon szintén tőszámkísérletet állítottunk be, 3 eltérő magsűrűséggel (55, 75, 95 ezer mag/ha). Az itt elvetett kísérletek termésszintje és kísérleti minősége a Tolna megyére is jellemző aszályhelyzet ellenére szintén az értékelési határ fölött maradt. A hibridek válaszait kritikus helyzetben értékelhetjük majd.

Az összes többi fajtakísérlet termésszintje szintén valahol a 0 és 5 tonna/ha körül lesz, azonos tervezett növényállománnyal. A betakaríthatósági szintet elérők hasznát a nemesítő és forgalmazó, végül a termelés is látja. Sokat várunk a többi kísérleti eredményektől is mert a szerény/igen szerény várható terméseredmények mellett szintén hasznos információval szolgálhatnak a hibridek aszályhelyzeti túlélési stratégiájáról.

A kísérletek földrajzi elhelyezkedését bemutató térképet [IDE KATTINTVA](#) lehet elérni.

Miért mondom ezeket? Mert ilyenkor máshogy kell tekinteni a termésre. A terményárak felfelé mozdulnak, míg a szárítási költségek mérséklődnek, akár drasztikusan csökkennek.

Az évjárat egyik legnehezebb kérdése volt, hogy „megéri-e a várható rossz termést gombabetegségek ellen védeni?” Pillanatnyilag úgy tűnik, a válaszadás sem könnyű, s ismét igazolódik, hogy a válasz túlnyúlik a „privát” gazdasági döntések kizárólagos felelősségén.

A Top20 Kisparcellás Hibridkukorica Fajtakísérletek szemletapasztalata szerint a helyi körülmények más-más módon, de egyértelműen károsan hatottak a kukorica élettani folyamataira, következésképp a termésre.

A végleges értékelést majd a betakarítás után tudjuk elkészíteni, de az alább idézett szemletapasztalatok máris bőséges információval szolgálnak.

Bozzai:

Egy nagyon jól induló, egészen a virágzás kezdetéig sokat ígérő kísérlet volt. (Lásd.: [Itt](#))

Aztán jött az egész júliusra és augusztusra kiterjedő hőség, számottevő eső nélkül (Lásd: [itt](#))

Hajdúböszörmény:

A tenyészidő során vegyes híreket kaptam róla, míg végül sort keríthettem egy személyes látogatásra, augusztus 29-én. Teljesen leszáradt állományt találtam, s az egyetlen helyszín eddig, ahol szártöréssel is találkoztam. A szárszilárdságról a lovrini beszámolóban is tettem megjegyzést, mert találtam makrofominás szárfertőzöttséget, s több parcellában is tapasztaltam a szár megtörését enyhe nyomásra. (Lásd: [Itt](#))

Makó, Békéscsaba, Lovrin:

A Makó határában elvetett kísérletet 2024-hez és 2025-höz hasonlóan 3 alkalommal öntözték, mégsem hozza az előző évek termásszintjét.

A „Békéscsaba” néven nyilvántartott, de Csabaszabadi határában elvetett kísérlet egy kivételes csapadékhullás következtében – eltérően a környék siralmas képétől – „életben maradt”, s kiértékelő lesz.

Lovrinban, a szintén nagyon erősen aszálykáros környezetben elhelyezkedő kísérlet értékelhető betakarítási eredményeket szolgáltathat. Itt, ha nem is erős, de érzékelhető szártörőgomba fertőzés is tapasztalható.

A kísérleti szemletapasztalatok összefoglalója [IDE KATTINTVA](#) érhető el.

Bóly:

Bóly a „favorit” helyszín ebben az évben! Az elvetett 5 teljes fajtasor (55, 65, 75, 85 és 95 ezer hektárra átszámított magmennyiséggel) sikeresnek mondható. A sűrítési értékek és a hibridek is szembetűnő eltéréseket mutatnak. Hogy ez majd miként mutatkozik meg a mérlegen, kíváncsian várjuk, hiszen a szárazságban egyre gyakoribban teszik fel a kérdést: ha vetek jövőre, mennyit vessek? Mi, ahogy már több éve folyamatosan adjuk a választ, két nagyon fontos kérdést teszünk hozzá: hova, és melyik hibridet!

Várjuk a betakarítási eredményeket!

